

Czym są czynności sprawdzające?

Czynności sprawdzające nie muszą oznaczać kontroli podatkowej. Kiedy i na jakich zasadach urząd może wszcząć czynności sprawdzające?

Podatnicy często mylą czynności sprawdzające z kontrolą podatkową – w języku potocznym oba sformułowania można bowiem potraktować jako synonimy. Trzeba jednak pamiętać, że na gruncie prawa podatkowego są to odmienne procedury, które obejmują nieco inny zakres działań organu podatkowego oraz odmienne prawa podatnika.

Zasadniczo – pierwsze z nich, tj. czynności sprawdzające mają na celu przede wszystkim uporządkowanie niektórych kwestii, a nie ich skontrolowanie. Mogą być wykorzystane przykładowo do usunięcia skutków błędów formalnych, jednak czasami na ich podstawie dochodzi do typowania podmiotów, w których może zostać przeprowadzona kontrola podatkowa.

Czym są czynności sprawdzające?

Czynności sprawdzające to procedura, którą szczególnie upodobały sobie polskie organy podatkowe. Należy jednak pamiętać, iż celem przeprowadzenia czynności sprawdzających może być tylko i wyłącznie jeden z celów wskazanych w art. 272 Ordynacji podatkowej – to znaczy:

- Sprawdzenie terminowości składania deklaracji czy też wpłacania podatków (również pobieranych przez płatników i inkasentów),
- Stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji,

- Ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnych do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami,
- Weryfikacja poniesionych przez podatnika wydatków i uzyskanych przychodów
- Weryfikacja danych i dokumentów przedstawionych przez podatników dokonujących rejestracji podatkowej.

Dodatkowo, art. 272a Ordynacji podatkowej przewiduje możliwość dokonania czynności sprawdzających w przypadku dokumentów składanych do Szefa KAS lub organu podatkowego upoważnionego w zakresie wymiany z państwami członkowskimi UE informacji o podatku VAT.

Czynności sprawdzające – jakie uprawnienia ma organ podatkowy?

Jeżeli w ramach przeprowadzenia czynności sprawdzających organ podatkowy stwierdzi, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki lub też że wypełnioną ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, ma on obowiązek zareagować w sposób zależny od charakteru i zakresu tych uchybień:

- Może skorygować deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jednak tylko wówczas, jeśli zmiana zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia w wyniku tej korekty nie przekracza 5 000 PLN,

- Alternatywnie, może zwrócić się do podatnika o skorygowanie deklaracji oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przy tym przyczynę powziętych wątpliwości względem prawidłowości postępowania podatnika.

Jeżeli dojdzie do skorygowania deklaracji przez organ podatkowy, wówczas ma on obowiązek doręczyć podatnikowi uwierzytelnioną kopię takiej skorygowanej deklaracji wraz z informacją o zmianie zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia (podatnik może wnieść sprzeciw do organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji).

W ramach czynności sprawdzających organ podatkowy może także zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.

Skutkiem wszczęcia czynności sprawdzających może być również przedłużenie terminu zwrotu podatku do czasu zakończenia czynności sprawdzających. Inną sytuacją, w której mogą być przeprowadzone czynności sprawdzające jest tzw. kontrola krzyżowa lub też konieczność zweryfikowania, czy podatnik we właściwy sposób korzysta z przysługujących mu ulg podatkowych.

W tym miejscu należy podkreślić, że z kolei kontrola podatkowa jest procedurą dużo bardziej sformalizowaną niż czynności sprawdzające. Jej głównym celem jest sprawdzenie, czy kontrolowany podmiot wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Po więcej informacji zapraszamy na www.acco-tax.pl